

KISA OU TA DWE KONNEN

KONSÈNAN TIBÈKILOZ

Tibèkiloz (Tibèkiloz) se yon maladi enfektyez ki lakoz pa *Mycobacterium tuberculosis* (Tibèkiloz mikobakteryòm). Li se yon maladi ki sitou afekte poumon yo, byenke li ka atake nenpòt ki pati nan kò a. Se bakteri ki gaye nan lè a lè yon moun ki gen maladi tibèkiloz aktif touse, ri, chante oswa estènen. Tibèkiloz se yon gwo koz maladi ak lanmò nan anpil kote nan mond lan. Efò kontinye elimine Tibèkiloz aletranje ak nan Etazini ap toujou nesèsè.

Yon moun ki gen maladi Tibèkiloz aktif kapab gaye li bay moun ki toupre yo tankou zanmi, fanmi, kòlèg travay nou, ak kamarad lekòl yo. Tibèkiloz kapab grav epi menm fatal. Erezman, Yo ka fè prevansyon pou Tibèkiloz avèk tretman.

KONSÈNAN LTBI

Moun ki gen yon enfeksyon tibèkiloz laten (LTBI) yo enfekte avèk bakteri *M. tibèkiloz*. Kèk moun ki gen tibèkiloz nan kò yo pa janm ka devlope maladi Tibèkiloz aktif. Lòt moun, espesyalman moun ki gen sistèm iminitè ki febli ak lòt faktè risk, ka devlope maladi Tibèkiloz aktif.

Moun ki gen tibèkiloz pa santi yo malad, se sa k fè yo pa konnen si yo pote bakteri yo. Yo pa gen okenn sentòm. Yo pa kontajye. Men si enfeksyon Tibèkiloz laten yo devlope an maladi Tibèkiloz aktif, san tretman, yo ka vin malad, gaye Tibèkiloz bay lòt moun, e menm mouri.

LÒT RESOUS ADISYONÈL

Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi. (2012). *Tibèkiloz: Jwenn reyalyite yo!* [Brochure].
https://www.cdc.gov/tb/publications/pamphlets/Tuberculosis_Get_the-facts.pdf

Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi, Sant Nasyonal pou VIH/SIDA, Epatit Viral, STD, ak Prevansyon Tibèkiloz. (2014).
Kesyon ak Repons sou Tibèkiloz [Tibèkiloz].
<https://www.cdc.gov/tb/publications/faqs/pdfs/qa.pdf>

Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi, Sant Nasyonal pou VIH/SIDA, Epatit Viral, STD, ak Prevansyon Tibèkiloz. (2014). *Tibèkiloz: Kisa ou bezwen konnen sou Enfeksyon Tibèkiloz*.
https://www.cdc.gov/tb/publications/pamphlets/tb_infection.pdf

Latent TB. Active Concern. Tuberculosis Program

Depatman Sante Virginia

TELEFÒN: 804-864-7906

FAKS: 804-371-0248 oswa 804-416-5178

IMÈL: tuberculosis@vdh.virginia.gov

ENTÈNÈT: www.vdh.virginia.gov/tuberculosis/

Depatman Pwogram Tibèkiloz Virginia gen pou objektif pou anpeche, trete, ak elimine Tibèkiloz pou pwoteje sante ak ankouraje byennèt tout moun nan Virginia.

Konsepsyon pa Biwo Kominikasyon grafik Virginia DGS: Divizyon Acha ak Ekipman

EVALYE • TÈS • TRETE

TIBÈKILOZ LATAN ENKYETID AKTIF

BAZ FONDAMANTAL ENFEKSYON
TIBÈKILOZ LATAN

Pwogram Tibèkiloz
Depatman Sante Virginia

I. EVALYASYON

Detèmine si ou kapab nan risk pou Tibèkiloz Latan

W ap viv oswa travay nan yon anviwònman gwo gwoup kote Tibèkiloz aktif kapab komen, tankou yon:

- Abri san kay
- Etablisman koreksyonèl
- Kay Retrèt

Ou gen yon sistèm iminite ki febli akòz:

- VIH
- Yon transplantasyon ògàn
- Medikaman w ap pran

Ou te pase tan ak yon moun ki gen maladi Tibèkiloz aktif

Ou konn pran dwòg sou fòm piki

Ou genyen sentòm Tibèkiloz aktif, tankou:

- Tous ki dire plis pase 3 semèn
- Fyè
- Doule pwatrin
- Pèdi pwa
- Swe lannwit
- Fatig
- Diminye apeti

Ou te fèt nan, ou te pase plis pase yon mwa nan oswa vwayaje souvan nan zòn kote maladi Tibèkiloz aktif komen, tankou:

- Afrik
- Azi
- Meksik
- Amerik Santral
- Amerik di Sid
- Karayib la
- Ewòp Lès

Plis pase 80% nan moun ki vin malad soti nan maladi Tibèkiloz aktif nan Etazini. Te genyen Tibèkiloz latan ki pa trete.

II. TÈS

Mande yon tè Tibèkiloz

Opsyon pou Tès Tibèkiloz yo

Menm si ou pa santi ou malad, ou ka gen Tibèkiloz. Si ou gen nenpòt nan faktè risk ki te masyone deja yo, ou ta dwe mande yon tè pou Tibèkiloz, swa nan men doktè w oswa depatman sante lokal la. Ou ka fè swa yon tè sangen oswa yon tè kitane; toude fèt relativman san doulè. Si ou teste pozitif, doktè w la ap bay lòd pou yon radyografi pwatrin pou wè si ou genyen Tibèkiloz aktif oswa Inaktif. Si ou teste negatif epi ou gen yon sistèm iminite ki febli oswa enfeksyon resan, doktè ou ka pase lòd po yon lòt tè.

Tès TB ak vaksen BCG

Nan kèk peyi kote maladi Tibèkiloz aktif la komen, yo bay vaksen bacille Calmette-Guérin (BCG) pou tibebe ak timoun piti. Sa a se pa yon pratik komen nan peyi Etazini an, men si ou te fèt nan yon lòt peyi, ou ka te resevwa vaksen BCG lè ou te trè jèn. Nan ka sa a, tè san Tibèkiloz la se chwa ki pi bon lè tè yo se pou Tibèkiloz latan.

Si yo te resevwa vaksen BCG a, ou dwe fè tè avèk itilizasyon yon tè sangen Tibèkiloz. Tès po a ka bay yon reyaksyon pozitif menm si ou pa enfekte ak bakteri Tibèkiloz.

III. TRETE

Trètman konplè

Trètman

Si tè ou la pou Tibèkiloz latan pozitif, gen plizyè opsyon trètman ki disponib. Doktè w la ap rekòmande medikaman pou diminye risk ou pou w devlope maladi Tibèkiloz aktif. Sonje se sèlman tibèkiloz aktif maladi Tibèkiloz aktif, kidonk, ou pa mete fanmi w ak zanmi w yo an danje si w genyen Tibèkiloz latan.

Li enpòtan anpil pou trete Tibèkiloz latan imedyatman ou fin dyagnostike. Pi bon fason pou pwoteje tèt ou se fini tout medikaman ou jan yo preskri. Sèl fason pou w debarase m de bakteri Tibèkiloz se pou pran medikaman kont Tibèkiloz. Si ou sispann trètman bonè oubyen sote dòz, bakteri Tibèkiloz kapab twòp pou kò ou.

Aprè Trètman

Menm aprè w fin trètman konplè, sandout w ap teste pozitif alavni. Ou ta dwe mande doktè ou pou ba ou yon dosye ekri ki di ou te swiv totalite trètman an. Epi malerezman, li posib pou w atrape Tibèkiloz alavni si w gen yon nouvo ekspozisyon. Medikaman w ap pran an sèlman debarase m de bakteri tibèkiloz nan kò w nan moman sa a.

LTBI ka trete byen vit posib pou detèmine . Trètman ka jis 3-4 mwa.

Pou plis kesyon, tanpri kontakte Pwogram Tibèkiloz Depatman Sante Virginia a.

804-864-7906